

Daniel Kitabı - Yüz Əlli Dördüncü

Danielin Son Vəhyini Anlamaq: Belteşassarın Əhəmiyyəti və Peyğəmbərliyin Aşkarlanması

Jeff Pippenger
2024-03-23

Danielin son görməsi son üç fəsildən ibarətdir. Bu fəsillərdən birincisi, həmin üç fəslin sonuncusu kimi, Danielin təcrübəsini müəyyənləşdirir, orta fəsil isə saxta şimal padşahının son yüksəlişini və süqutunu mövzu edən peyğəmbərlik tarixini müəyyənləşdirir. Birinci fəsil sonuncu kimidir, orta fəsil isə saxta şimal padşahının üsyanını təmsil edir. Danielin son görməsi, Hiddekel çayı görməsi, Həqiqət olan Alfa və Omeqanın möhürünü daşıyır. Danielin son görməsinə müraciət etməyə başlayarkən, birinci ayədən başlayacağıq.

Fars padşahı Kirusun üçüncü ilində adı Belteşassar qoyulmuş Daniyelə bir şey aşkar olundu; və o şey həqiqi idi, lakin təyin olunmuş vaxt uzun idi; və o, həmin şeyi anladı və görüntünü dərk etdi. Daniel 10:1.

Bu ayədə bir neçə həqiqət cəmlənmişdir. Birincisi, Danielin “Belteşassar” adıdır.

Baş xacə onların hər birinə ad verdi: Danielə Belteşassar adını, Xananyaya Şadrak adını, Mişaelə Meşak adını, Azaryaya isə Abedneqo adını verdi. Daniel 1:7.

Danielə birinci fəsildə “Belteşassar” adı verildi və son görüntüsü təqdim olunana qədər o bir daha heç vaxt “Belteşassar” kimi tanılmır. Buna görə də Belteşassar onun ilk və son şahidliyindəki adıdır. Peyğəmbərlikdə adın dəyişdirilməsi Allahla Onun xalqı arasındakı əhd münasibətinin rəmzi kimi çıxış edir. Rəbb Abram və Saray ilə əhd bağladıqda, onların adlarını İbrahim və Sara olaraq dəyişdirdi. O, Yaqubun adını İsrailə dəyişdirdi və axır günlərdəki əhd xalqına yeni bir ad verəcəyini vəd edir.

Sion xatirinə susmayacağam, Yerusəlim xatirinə də rahat durmayacağam, ta ki onun salehliyi parıltı kimi üzə çıxana və xilas yanan məşəl kimi görünənə qədər. Millətlər sənə salehliyini, bütün padşahlar isə izzətini görəcəklər; və sənə Rəbbin ağzının qoyacağı yeni bir ad veriləcək. Yeşaya 61:1, 2.

Axır günlərin yüz qırx dörd mini olan Filadelfiyahlara da O bu vədi verir.

Qalib gələn adamı Mən Öz Allahımın məbəbində bir sütun edəcəyəm və o, bir daha oradan çıxmayacaq; və onun üzərinə Mənim Allahımın adını, Mənim Allahımın şəhərinin adını, yeni Allahımdan göydən enən yeni Yerusəlimin adını yazacağam; və onun üzərinə Öz yeni adımı yazacağam. Qulağı olan, Ruhun kilsələrə nə dediyini eşitsin. Vəhy 3:12, 13.

Peyğəmbərlər axır günlərin Allah xalqını təsvir edirlər və İbrahimdən, Saradan və İsraildən fərqli olaraq, Belteşassar adının dəqiq mənası məlum deyil. Allahın Öz əhd münasibətini təmsil etmək üçün axır günlərdəki xalqına verdiyi ad, O həmin adı onlara verəcəyi vaxta qədər naməlum bir addır. Belteşassar adı Danieli axır günlərdə Filadelfiyadakı Allahın əhd xalqı kimi tanıdır, lakin

həqiqi ad möhürlənmə vaxtına qədər gizlidir, çünki ad onların alınları üzərinə yazılmışdır; möhür də məhz oraya yazılır.

Və mən baxdım, və budur, bir Quzu Sion dağının üzərində dayanmışdı; Onunla birlikdə yüz qırx dörd min nəfər var idi və Atasının adı onların alınlara yazılmışdı. Vəhy 14:1.

Birinci fəsildə və sonra onuncu fəsildə Danielə Beltaşassar deyilir; beləliklə, o, özünü birinci mələyin hərəkətinin və üçüncü mələyin hərəkətinin bir rəmzi kimi təqdim edir; çünki birinci fəsil, əvvəlki məqalələrdə ətraflı şəkildə artıq müəyyən edildiyi kimi, birinci mələyin xəbərini təmsil edir. Buna görə onuncu fəsil üçüncü mələyin hərəkətini və axır günlərin əhd xalqını təmsil edir. Sonra ayə Beltaşassarı 1989-cu ildə başlamış islahat hərəkətində möhürü açılmış bilik artımını anlayanların rəmzi kimi təqdim edir. Bu, Danielin (Beltaşassarı) nəyi bildiyinə verilən vurğu ilə təmsil olunur.

Daniel “Danielə aşkar edilən” və “o söz doğru idi, lakin təyin olunmuş vaxt uzun idi; o, sözü anladı və görüntünü dərk etdi” deyilən “söz”ü bilən şəxs kimi təqdim olunur. Daniel “söz”ü, həmçinin “görüntü”nü dərk etdi. İbrani “dabar” sözü ayədə “thing” kimi tərcümə edilmişdir və “söz” mənasını verir. Peyğəmbərlik baxımından “söz” həm “yeddi vaxt” görüntüsünü təmsil edir, həm də Kəlam olan Məsihi təmsil edir. Həm “yeddi vaxt”, həm də Məsih bənnaların rədd etdiyi Qayadır və Daniel Kəlamın simvolizminin hər iki ünsürünü anlayan bir xalqı təmsil edir.

Danielin doqquzuncu fəslinin iyirmi üçüncü ayəsində biz iki min üç yüz il və iki min beş yüz iyirmi ilin zaman peyğəmbərlikləri ilə bağlı ən mühüm ayələrdən birini tapırıq; bunlar Danielin səkkizinci fəslinin on üçüncü ayəsindəki sual və on dördüncü ayədəki cavabla təmsil olunur. Sual belə soruşur: “Büt-pərəstlik və sonra papalığ tərəfindən həyata keçirilmiş məbədin və ordunun tapdalanıb ayaq altına salınmasını müəyyənləşdirən ‘chazon’ görüntüsü nə vaxta qədər davam edəcək?” Bu tapdalanma Levililər iyirmi altıncı fəslindəki “yeddi vaxt”ın yerinə yetməsində iki min beş yüz iyirmi il davam etdi.

On üçüncü ayənin sualına cavab belə idi: iki min üç yüz ilə qədər; sonra tapdalanmış müqəddəs məkan təmizlənəcək və iki min üç yüz illik “mareh” görüntüsü bu iki zaman peyğəmbərliyini bir-birinə bağlayır; Daniel doqquzuncu fəslin iyirmi üçüncü ayəsində isə Cəbrayıl Danieli bu iki görüntü arasındakı əlaqəni anlamağa yönəldir.

Duanın başlanğıcında əmr verildi, mən də bunu sənə bildirmək üçün gəldim; çünki sən çox sevilənsən; buna görə də sözü anla və görüntünü dərk et. Daniel 9:23.

Ayədə həm “anla”, həm də “düşün” kimi tərcümə olunan söz ivritcə “biyn” sözüdür və “zehində ayırmaq” mənasını verir. Cəbrayıl Danielə “məsələ” ilə “görmə” arasında zehni bir ayırd etmə etməsini bildirir. Ayədəki “görmə” sözü ivritcə “mareh” sözüdür və o, 22 oktyabr 1844-cü ildə başa çatan iki min üç yüz illik görməni ifadə edir. “Məsələ” kimi tərcümə olunan ivrit sözü isə onuncu fəslin birinci ayəsində “şey” kimi tərcümə olunan sözün eynisidir. Bu, ivritcə “dabar” sözüdür və o da 22 oktyabr 1844-cü ildə başa çatan iki min beş yüz iyirmi illik görməni təmsil edir.

Onuncu fəslin birinci ayəsində, son günlərin Allahın əhd xalqı Beltaşassar ilə təmsil olunur və onlar 1989-cu ildə, sonun vaxtında gəlmiş bilik artımını dərk etmişlər; bu da onlara iki görüntü

arasındakı əlaqəni anlamağa imkan vermişdir; halbuki birinci mələyin hərəkətinin Millerçiləri bunu yalnız qismən başa düşmüşdülər. Ayədə “şey” kimi təqdim olunan görüntü iki peyğəmbərlikdən daha uzununu kimi müəyyən edilir; çünki ayədə “şey”ə dair iki istinadın arasında Daniel “şey” üçün təyin olunmuş vaxtın (dabarin) görüntü (mareh) ilə müqayisədə “uzun” olduğunu bildirir.

Fars padşahı Kirin hakimiyyətinin üçüncü ilində adı Beltşassar adlandırılan Daniyala bir şey nazil oldu; və o şey həqiqi idi, lakin təyin olunmuş müddət uzun idi; o da həmin şeyi anladı və görüntünü dərk etdi. Daniel 10:1.

Millerçilərin bəyan etdiyi ən uzun zaman peyğəmbərliyi olan “yeddi vaxt”ın incə həqiqəti, Laodikeyalı Adventizm tərəfindən öz məhvləri üçün təhrif etdikləri bir parçaya əsaslanaraq inkar edilir. 1863-cü ilin üsyanında “yeddi vaxt”ı rədd etməklə, onlar iki peyğəmbərlik arasındakı əlaqəni görmürlər və növbəti parçanı yalnız iki min üç yüz ili müəyyən edən mətn kimi görə bilirlər, yaxud yalnız belə görmək istəyirlər.

“Məsihin birinci gəlişi zamanı ‘səltənət Müjdəsini’ təbliğ edən şagirdlərin təcrübəsinin, Onun ikinci gəlişi xəbərini elan edənlərin təcrübəsində bir qarşılığı var idi. Şagirdlər gedib, ‘Vaxt tamam oldu, Allahın səltənəti yaxındır,’ deyərək təbliğ etdikləri kimi, Miller və onun əməkdaşları da Müqəddəs Kitabda göstərilən ən uzun və sonuncu peyğəmbərlik dövrünün başa çatmaq üzrə olduğunu, hökmün yaxınlaşdığını və əbədi səltənətin bərqərar ediləcəyini elan edirdilər. Şagirdlərin zamanla bağlı təbliği Daniel 9-dakı yetmiş həftəyə əsaslanırdı. Miller və onun əməkdaşları tərəfindən verilən xəbər Daniel 8:14-dəki 2300 günün sona çatmasını elan edirdi; yetmiş həftə də onun bir hissəsini təşkil edir. Hər ikisinin təbliği eyni böyük peyğəmbərlik dövrünün fərqli bir hissəsinin yerinə yetməsinə əsaslanırdı.” Böyük Mübarizə, 351.

Bu son parçada mövcud olan daxili məntiqi gözəldən qaçırmayın. Laodikeyalı Adventizm dünyaya öyrətmir ki, Millerçilər təmizlənəcək məbədin səmavi məbəd olduğunu düşünürdülər; çünki onlar da, tarixi qeydlərə baxmaq istəyən hər kəs də bilir ki, Millerçilər təmizlənəcək məbədin yer üzündə olduğunu inanırdılar. Laodikeyalı Adventizmin öz məhvinə səbəb olacaq şəkildə təhrif etdiyi parça budur: “beləliklə, Miller və onun əməkdaşları Müqəddəs Kitabda nəzərə çatdırılan ən uzun və son peyğəmbərlik dövrünün bitmək üzrə olduğunu bəyan etdilər”; onların ısrarına görə, bu, Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on dördüncü ayəsindəki iki min üç yüz ildir.

Adventizmin öz tarix kitabları göstərir ki, üç yüz Millerçi vaizlərin HAMISI öz təqdimatlarında 1843-cü il qabaqcıllar cədvəlindən istifadə etmişdir; və cədvəldə, habelə qalan tarixi şəhadətdə tamamilə aydındır ki, “yeddi vaxt”, (iki min beş yüz iyirmi il), onların “ən uzun və son peyğəmbərlik dövrü” kimi müəyyən etdikləri və “başla çatmaq üzrə olan” peyğəmbərlik idi. 1863-cü ildəki üsyanları ucbatından, “yeddi vaxt”ın təməl daşını rədd etdikləri zaman, onlar indi kor-koranə təkid edirlər ki, Bacı Uayt The Great Controversy əsərindəki həmin parçadakı sabitləşmiş tarixi yenidən yazır.

Daniel kitabının onuncu fəslinin birinci ayəsində Beltşassar son günlərin Allah xalqını təmsil edir və onlar bacı Uaytın Advent imanının təməli və mərkəzi sütunu kimi müəyyən etdiyi Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on üçüncü və on dördüncü ayələrindəki həm sualı, həm də cavabı

anlayırlar. Ayədə Danielin təmsil etdiyi təsvirlə o, Allahın son günlərdəki əhd xalqı ilə Laodikeyalı Adventizm arasında bir fərq qoyur, çünki 1989-cu ildə biliyin artmasını anlayanlar onlardır.

Fars padşahı Kirusun hakimiyyətinin üçüncü ilində adına Belşassar deyilən Danielə bir şey aşkar edildi; və o şey həqiqət idi, lakin təyin olunmuş vaxt uzun idi; və o, həmin şeyi anladı və görüntünü dərk etdi. Daniel 10:1.

Birinci ayə, on ikinci fəsildə başa çatan Hiddekel çayı yanında verilmiş görüntünün başlanğıcıdır. Məhz orada biz axır zamanda Daniel kitabının möhürünün açılmasını görürük; buna görə də Danielin həm “şeyi”, həm də “görüntünü” dərk etməsinin təmsili, dərk edən və “müdrilər” kimi tanınanlarla əlaqəlidir; bu isə dərk etməyən və “pislər” kimi tanınanlarla ziddiyyət təşkil edir. On ikinci fəslin onuncu ayəsində bu iki sinif arasındakı fərq təsvir olunur.

Çoxları təmizlənəcək, ağardılacaq və sınaqdan keçiriləcək; lakin pislər pislilik edəcək; və pislərdən heç biri anlamayacaq; amma müdrilər anlayacaq. Daniel 12:10.

“Müdrilər” anlayır, pislər isə anlamırlar; “anlamaq” kimi tərcümə olunmuş söz də doqquzuncu fəslin iyirmi üçüncü ayəsində müəyyən etdiyimiz həmin sözdür. Bu, ibrani dilində “biyn” sözüdür və mənaca zehində ayırmaq deməkdir. Pislər biliyin artımını anlamırlar, çünki onlar birinci ayədə Belşassar adı ilə, Daniel adı ilə deyil, tanınan Belşassarın anladığı həqiqətlər olan iki görüntünü zehində ayırmağa razı deyillər. Birinci ayədə o, Allahın son gün əhd xalqı kimi tanındılar və Allahın xalqının zehində fərqləndirməli olduğu iki görüntünü anlayanlar kimi təqdim edilir. İsa bir şeyin sonunu həmin şeyin başlanğıcı ilə göstərir və on ikinci fəsildə müdrilər iki min üç yüz illik peyğəmbərliyi və onun “ən uzun və son” zaman peyğəmbərliyi ilə, yəni iki min beş yüz iyirmi il ilə birbaşa əlaqəsini anlayanlardır.

Danielin son görüntüsü üzərində araşdırmamızı növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

Xalqım bilik çatışmazlığı ucbatından məhv olur; sən biliyi rədd etdiyin üçün Mən də səni rədd edəcəyəm ki, Mənə kahin olmayasan; sən Allahın qanununu unutduğuna görə Mən də sənin övladlarını unudacağam. Hoşea 4:6.

Siz də diri daşlar kimi ruhani bir ev, müqəddəs kahinlik olaraq bina edirsiniz ki, İsa Məsih vasitəsilə Allaha məqbul olan ruhani qurbanlar təqdim edəsiniz. Buna görə də Müqəddəs Yazıda belə deyilir: “Budur, Sionda seçilmiş, qiymətli bir baş künc daşı qoyuram; Ona iman edən əsla xəcalətə düşməyəcək.” Buna görə də sizin üçün, yəni iman edənlər üçün O qiymətlidir; amma itaətsiz olanlar üçün inşaatçıların rədd etdikləri daş məhz küncün başı olmuşdur, həm də bürəmə daşı və maneə qayasıdır; bunlar Kəlamda bürəyirlər, çünki itaətsizdirlər; onlar buna da təyin olunmuşdular. Lakin siz seçilmiş bir nəsil, padşahlıq kahinliyi, müqəddəs bir millət, Allaha məxsus bir xalqsınız ki, sizi qaranlıqdan Öz ecazkar nuruna çağıranın fəzilətlərini bəyan edəsiniz. Siz ki, əvvəllər xalq deyildiniz, indi isə Allahın xalqısınız; siz ki, mərhəmət tapmamışdınız, indi isə mərhəmət tapmışınız. 1 Peter 2:5–10.

Rəbbimizin səbir və təhəmmülünü xilas hesab edin; necə ki, sevimli qardaşımız Paul da ona verilmiş hikmətə görə sizə yazmışdır; eləcə də bütün məktublarında bu şeylərdən danışır; onlarda başa düşülməsi çətin olan bəzi məqamlar vardır ki, elmsiz və sabit olmayan adamlar onları, başqa Müqəddəs Yazıları da təhrif etdikləri kimi, öz həlakları üçün təhrif edirlər. Buna

görə də siz, ey sevilənlər, bunları əvvəlcədən bildiyiniz üçün, ehtiyatlı olun ki, siz də pislərin azğınlığı ilə sürüklənib öz möhkəmliyinizdən düşməyəsınız. 2 Peter 3:15–17.

Bunları onların yadına sal, Rəbbin önündə onlara tapşır ki, sözlər üstündə faydasız mübahisə etməsinlər; çünki bu, dinləyənlərin alt-üst olmasına səbəb olur. Özünü Allaha məqbul göstərmək üçün səy göstər; elə bir işçi ol ki, utanmağa ehtiyacı olmasın və həqiqət sözünü düzgün bölüşdürsün. Lakin küfrlü və boş söz-söhbətlərdən uzaq dur; çünki bunlar daha artıq allahsızlığa aparacaqdır. 2 Timoteyə 2:14–16.